

**Planprogram för
Barkarövägen mm
Mars 2015**

Godkänt av byggnadsnämnden 2015-03-26§56

INNEHÅLL

SAMMANFATTNING

INLEDNING

Bakgrund

Syfte

Planuppdrag

Avgränsning

Gällande planer

MÅL

FÖRSLAG

Markanvändning

Vägens funktion

Bebyggelseområden

FORTSATT DETALJPLANERING

Väg

Bostadsbebyggelse

KONSEKVENSER

Behovsbedömning om betydande miljöpåverkan

Övriga konsekvenser

FÖRUTSÄTTNINGAR

Natur- och kulturmiljö

Bebyggelse

Service

Trafik

Teknisk försörjning

Markägoförhållanden

ARBETSFORMER

BILAGOR:

Programkarta

Miljökonsekvensbeskrivning

SAMMANFATTNING

En ny väg som förbinder Örtagården med Barkarö är angelägen. Planprogrammets syfte är att bestämma den nya vägens läge samt visa hur vägen kan samspela med nya bebyggelseområden norr om Barkarö. Planprogrammet ska utgöra ett stöd för kommande detaljplanering.

Förslaget innebär att nuvarande Barkarövägen förlängs väster om korsningen med Gotövägen. Den nya vägen blir genomfartsgata genom bebyggelseområdet väster om Gotövägen för att sedan fortsätta som en landsväg som följer skogsbrynet norr-rut.

Den nya vägen, som får separat cykel- och gångbana, ger bättre möjligheter att från Örtagården nå skolor, idrottsplats mm i Barkarö. Den är också en förutsättning för att kunna förlänga busslinje 22 från Barkarö till Örtagården. När planerad väg mot Hacksta (Söderleden) byggts ut får Barkarö bättre förbindelser med de västra stadsdelarna.

Föreslaget läge för ny väg samt områden för ny bostadsbebyggelse

De områden för framtida bostadsbebyggelse som redovisas i planprogrammet rymmer mellan 200 och 250 nya bostäder. En blandad bebyggelse med inslag av marknära flerbostadshus eftersträvas.

INLEDNING

Bakgrund

Detta planprogram har upprättats för att skapa förutsättningar för utbyggnad av ny väg mellan Barkarö och Örtagården och fortsatt bostadsutbyggnad i området norr om Barkarö.

Ett preliminärt förslag till planprogram daterat oktober 2008 var utsänt för samråd under tiden 23 oktober till 1 december 2008. Inkomna synpunkter och stadsbyggnadskontorets kommentarer till desamma redovisades i samrådsredogörelse daterad 2009-03-17.

Sedan samrådshandlingen upprättades har Västerås översiktsplan 2026 antagits (dec 2012). I samband därmed upphävdes översiktsplanen för Johannisberg, Öp 39. Denna var utgångspunkt för planprogrammet. Upphävandet innebär dock inte att bedömningarna beträffande utbyggnad av Barkarö och behovet av ny väg mellan Barkarö och Örtagården har förändrats.

*Utdrag ur
Översiktsplan för Johannisberg, vilken
numera är upphävd.*

Syfte

Planprogrammets syfte är att bestämma läge för ny väg mellan Barkarö och Tidövägen. Den nya vägen ska ge bättre möjligheter att från Örtagården nå skolor och annan service i Barkarö samt ge förutsättningar för busstrafik. Den ska i en framtid kunna ansluta till planerad väg mot Hacksta (Söderleden) och därmed ge förutsättningar att från Barkarö nå arbets- och handelsområden i stadens västra delar. Planprogrammet ska också visa hur vägen kan bli en del av framtida bebyggelseområden norr om Barkarö. Planprogrammet ska utgöra ett stöd för kommande detaljplanering.

Planuppdrag

Byggnadsnämnden gav 2008-08-19 § stadsbyggnadskontoret i uppdrag att upprätta ett förslag till planprogram.

Avgränsning

Programområdet innefattar ett markområde norr och nordväst om Barkarö samt sträcker sig längs skogsområdet väster om Gotö fram till Tidövägen i norr.

Programområdets avgränsning visas med vit streckad linje

Gällande planer

För området gäller Västerås översiktsplan 2026 antagen i december 2012.

Ett särskilt planprogram som klarlägger inriktningen för bostadsbebyggelse inom fastigheterna Barkaröby 1:6 och 8:6 godkändes av byggnadsnämnden 2011.

För större delen av området öster om Gotövägen gäller detaljplan för Gotö 3:1 m fl, antagen 2009.

MÅL

Stadens syn på hållbarhet ska vara vägledande för planeringen. En utveckling i riktning mot ett hållbart Västerås omfattar ekologiska, ekonomiska, sociala och kulturella aspekter på planering och byggande. Strategierna och riktlinjerna i Västerås översiktsplan 2026 ger vägledning för planeringen i Barkarö.

FÖRSLAG

Förslaget innebär att nuvarande Barkarövägen (väg 538) förlängs väster om korsningen med Gotövägen. Här utformas den som en gata, som utgör tillfart till det nya bebyggelseområdet väster om Gotövägen och samtidigt fungerar som genomfartsgata. När gatan lämnar bebyggelsen utformas den som en landsväg av samma karaktär som Barkarövägen öster om Barkarö. Den förläggs väster om skogspartiet vid Gotö där den följer skogskanten på ett för landsvägar naturligt sätt. Hur passage för djur och jordbruksredskap ska lösas studeras i kommande detaljplanarbete.

Någon ytterligare bebyggelse på de öppna fälten väster om vägen bedöms inte lämplig med hänsyn till landskapsbilden. Nya åkerholmar utanför vägen minskar störningar för befintlig bebyggelse i söder.

Bebyggelseområdets avgränsning i söder överensstämmer med planprogrammet för Barkaröby 1:6 och 8:6.

I området öster om Gotövägen har bebyggelseområdets avgränsning anpassats till att vägreservatet som fanns i den numera upphävda översiktsplanen inte längre är aktuellt.

En separat gång- och cykelväg föreslås från Örtagården till Lövängsskolan. Den följer Barkarövägen och binds samman med befintligt cykelvägnät i Barkarö. Av trygghetsskäl föreslås den vara belyst i hela sin sträckning.

Föreslaget läge för ny väg samt områden för ny bostadsbebyggelse

Vägens funktion

Befintlig väg mellan Barkarö och Tidövägen är mycket smal och krokig. En ny väg med separat gång- och cykelväg ger bättre möjligheter att från Örtagården nå skolor, idrottsplats m.m. i Barkarö. Ett sammanhängande gång- och cykelvägnät förutsätter att gång- och cykelvägen fortsätter längs Barkarövägen öster om Gotövägen fram till korsningen med Barkarö Bygata. Därifrån finns redan separat cy-

kelbana längs Barkarövägens södra sida mot Ekbacken-Enhagen. Cykelvägen binds också samman med befintligt cykelvägnät söderut genom Barkarö via Nicksborgsvägen.

Cykelvägen (röd markering) binds samman med befintligt cykelvägnät (blå markering) i Barkarö

En ny gång- och cykelväg längs väg 527 mellan Örtagården och Johannisbergsvägen byggs nu och beräknas kunna tas i bruk till sommaren 2015. Cykelvägen längs Barkarövägen ansluts till denna vid Tidövägen.

Hastigheten på Barkarövägen förutsätts vara 50 km/h genom Barkarö. Säkra passager för gående och cyklister anordnas i anslutning till Nicksborgsvägen och Barkarö Bygata liksom vid Tidövägen och inom det nya bebyggelseområdet väster om Gotövägen.

Den nya vägen är en förutsättning för att busslinje 22, som idag vänder i Barkarö, ska kunna förlängas till Örtagården.

Vägförbindelsen mellan Barkarö och Tidövägen ska i en framtid kunna ansluta till planerad väg mellan Tidövägen och Hacksta (Söderleden). Då ges möjligheter att från Barkarö med omland nå arbetsplats- och handelsområden i de västra stadsdelarna. Söderledens sträckning och anslutning till Tidövägen kräver fortsatta studier. Barkarövägens anslutning till Tidövägen liksom utformningen av gång- och cykelpassage studeras vidare i kommande detaljplanearbete.

Bebyggelseområden

En blandad bebyggelse med inslag av marknära flerbostadshus eftersträvas. Stor vikt ska läggas vid gaturummets gestaltning och inslag av grönska på såväl tomtmark som gatemark. Då såväl Örtagården som Barkarö domineras av småhus är det viktigt att i planeringen även möta behovet av andra typer av bostäder. De ytor för framtida bostadsbebyggelse som redovisas i planprogrammet inrymmer mellan 200 och 250 nya bostäder.

Bebyggelse kommer delvis att förläggas i ett exponerat läge mot det öppna landskapet i sydväst. I den fortsatta detaljplaneringen ska särskild hänsyn tas till inverkan på landskapsbilden. Skogsbyn och åkerholmar tas tillvara som viktiga landskapselement och nya tillskapas. Marknära bostäder i 1-2 våningar förordas. För

att möjliggöra bostäder med hiss kan bebyggelse i högst tre våningar medges i lägen där stöd i terrängen kan ges.

Erforderligt skyddsavstånd till brukad mark och beteshagar ska hållas.

Bostadsanknuten verksamhet såsom förskolor, föreningslokaler mm kan inrymmas i bostadskvarteren, liksom verksamheter som inte är störande, exempelvis mindre kontor, frisör etc

FORTSATT DETALJPLANERING

Väg

En utbyggnad av vägen ska föregås av detaljplanläggning. Då en del av förbindelsen ingår i bebyggelseområdet väster om Gotövägen förutsätts att kommande detaljplanearbete innefattar området i sin helhet, såväl bebyggelse som genomfarts-gata/väg.

Bostadsbebyggelse

Detaljplanen för området öster om Gotövägen antogs 2009. Vid avgränsningen av detaljplanen togs hänsyn till att ett alternativt läge för Barkarövägen i öster fanns. Nu ges möjligheter att detaljplanelägga området längst i öster vilket rymmer ytterligare ca 15 bostäder. Området väster om Gotövägen är möjligt att bygga ut när intresse från markägare och marknad finns. En fortsatt utbyggnad kan innebära att befintligt VA-nät behöver byggas ut.

KONSEKVENSER

Behovsbedömning om betydande miljöpåverkan

Planprogrammets genomförande har bedömts kunna ge en sådan betydande miljöpåverkan som avses i 6 kap 11§ miljöbalken. En miljökonsekvensbeskrivning (MKB) enligt kraven i Plan- och bygglagen 5 kap § 18 har därför upprättats (Miljökonsekvensbeskrivning, Planprogram för Barkarövägen m.m, Miljö- och projekteringsbyrå, 30 sept 2008, reviderad 17 mars 2009).

MKB:n beskriver de viktigaste miljöaspekterna vid genomförandet av planprogrammet. Det alternativ som planprogrammet har jämförts med är vägalternativet enligt Översiktsplan för Johannisberg, Öp39, antagen 1993. Förslaget har även jämförts med den alternativa vägdragning som förordades i många samrådsyttrandena.

Miljökonsekvensbeskrivningen i sin helhet finns i en särskild rapport. Nedan följer en sammanfattning av slutsatserna i MKB:n:

Betydande miljöpåverkan till följd av genomförandet av planprogrammet har bedömts kunna fås på nedanstående värden:

- Mark
- Vatten
- Landskapsbild

Miljökonsekvenser för *mark* består framförallt i att den förändrade markanvändningen ger en förlust av ca 30 ha produktiv jordbruksmark (ytor för väg och bebyggelseområden). Denna förlust bedöms dock inte ge upphov till brist på ytor för närproduktion av livsmedel.

Dåliga infiltrationsmöjligheter för *vatten* och ytligt grundvatten kan leda till att markavvattning kommer att behövas i stor utsträckning i samband med exploatering. Detta ger högre flöden i befintliga dagvattensystem och nya diken och fördröjningsmagasin kan behövas. Hur en sådan ökad avvattning kommer att påverka vattentillgången och -kvaliteten i befintliga enskilda, framförallt grävda brunnar, bör utredas vidare i detaljplaneskedet.

Den förändrade *landskapsbilden* med ny väg och nya bostäder kan komma att upplevas mera stadsmässig än tidigare. Exponeringen, särskilt av vägområdet, blir mycket stor från flera håll.

Förslag på åtgärder för att mildra negativ miljöpåverkan kan för *mark* vara att omhänderta matjordslagret och använda denna resurs på annan plats, för *vatten* att omhänderta dagvatten lokalt i fördröjningsmagasin samt för *landskapsbilden* att vid detaljplaneläggning reglera att exploateringen anpassas till befintliga landskapsrum och bebyggelse, t ex att skogsbryn och åkerholmar sparas samt att storskaliga byggnader inte tillåts.

Förslaget enligt planprogrammet bedöms ge mindre betydande negativ miljöpåverkan än förslaget enligt Öp39 samt alternativet från samrådsskedet.

Övriga konsekvenser

En utveckling i riktning mot ett hållbart Västerås omfattar ekologiska, ekonomiska, sociala och kulturella aspekter på planering och byggande.

Ekonomisk hållbarhet

Planprogrammet tillgodoser en del av den efterfrågan på småhus som finns i Västerås, vilket är positivt för stadens attraktivitet.

Planprogrammet innebär att de resurser som finns i Barkarö i form av ledningsnät och skolor kan nyttjas. Investeringar krävs för utbyggnad av väg och cykelbana, men förutsättningarna för kollektivtrafik till Örtagården förbättras och möjligheterna att cykla till skola, förskola, idrottsplats med mera ökar.

Social hållbarhet

En utbyggnad i direkt anslutning till Barkarö innebär att det som orten kan erbjuda i form av föreningsliv, idrottsplats, motionsspår med mera blir tillgängligt även för de nya invånarna och finns på gång/cykelavstånd.

Med inslag av flerbostadshus ges förutsättningar för en åldersmässigt blandad befolkning.

Ekologisk hållbarhet

Miljöbelastningen från persontransporter blir större än vid en bebyggelse närmare staden. Ny väg mellan Örtagården och Barkarö och en samlad bebyggelse kring Barkarö ger bättre förutsättningar för utbyggd kollektivtrafik än en mer spridd be-

byggelse på landsbygden. Skola och förskola finns på cykel- och gångavstånd från de nya bebyggelseområdena.

I övrigt – se Miljökonsekvensbeskrivningen.

Kulturell hållbarhet

Se Miljökonsekvensbeskrivningen.

FÖRUTSÄTTNINGAR

Natur – och kulturmiljö

Barkarö ligger i ett rikt varierat natur- och kulturlandskap. Småskaliga partier växlar med öppna jordbruksmarker och större skogsområden.

Norr om Barkarö är jordbrukslandskapet småbrutet med låga, betade kullar. Åt sydväst vidtar ett mycket flackt och stort landskapsrum med åkermark som sträcker sig ner till Asköviken. Vid Gotö finns en hagmark med lång kontinuitet av beteshävd. Hagmarken ingår i länsstyrelsens bevarandeprogram för odlings- och kulturlandskapet från 1991. Några partier är särskilt utpekade i länsstyrelsens Ängs- och betesmarksinventering från 2006. Jordbrukaren på Gotö bedriver köttproduktion och spannmålsodling. Hagmarkerna används för bete, bland annat förekommer skogsbeten med lång och kontinuerlig hävd.

Det finns inga idag identifierade forn- eller kulturlämningar inom programområdet. Ett gravfält vid Gotö indikerar dock att boplatslämningar kan finnas i området väster om Gotövägen, varför fornlämningsutredning krävs inför fortsatt detaljplanearbete.

Betesmark vid Gotö

På slätterna söder och väster om Gotö finns partier med lösa och våta leror och med lerdjup överstigande 15 meter.

I nordost gränsar programområdet till Fullerö golfbana.

Diken i området omfattas av strandskydd intill 25 meter från dikesren.

Skogsområdet söder om programområdet är ett viktigt område för rekreation och här finns ett iordningställt motionsspår som är elbelyst.

- Värdefullt grönt område
- Äng och betesmarker 2006
- Bevarandeprogram odlingslandskap
- Fornlämningspunkt
- Fornlämningslinje
- Fornlämningsyta
- Strandskydd
- Golfbana

Bebyggelse

Programområdet ligger norr och nordväst om Barkarö och i den östra delen i direkt anslutning till befintlig bebyggelse.

Barkarö är ett litet villasamhälle med ca 400 bostäder och 1200 invånare (2013). Orten växte upp i anslutning till den gamla kyrkbyn i slutet av 1960- och början av 1970-talet. Under 2000-talet har ny bebyggelse tillkommit i öster och norr.

Området kring kyrkan är ”basen” i samhället. Kring kyrkan grupperar sig prästgård med ekonomibyggnader, gamla skolbyggnader från 1800-talet, bygdegård mm. Hit lokaliserades också den nya skola som byggdes på 1970-talet. Ytterligare en skola, Lövängsskolan, har byggts vid den östra infarten till Barkarö.

Barkarö Handelsträdgård har sina växthus i den södra delen. Den affär som en gång fanns i orten låg också här. Förslag om att bygga nya bostäder på butikstomten har funnits. I den sydöstra delen av orten finns också en idrottsplats.

Örtagården norr om Tidövägen är ett område med ca 150 småhustomter varav ca 140 är bebyggda. Här bor ca 500 invånare (2013). Utbyggnaden påbörjades år 2000.

Service

I Barkarö finns förskola och två skolor med förskoleklass till år 6. Elever i årskurs 7- 9 hänvisas till Nybyggeskolan på Råby. I Barkarö finns idag ingen kommersiell service. En servicebutik finns i anslutning till Mälarcampingen.

Trafik

Barkarövägen bedöms tåla ytterligare trafik utan att bärigheten äventyras. Förstärkning av Johannisbergsvägen kan krävas om trafikmängderna ökar. Detta gäller även Tidövägen.

VL:s förortslinje 22 trafikerar Barkarö med i princip halvtimmestrafik på vardagar och heltimmestrafik lördag och sön- och helgdag. Bussen går Barkarövägen och Barkarö Bygata, där den vänder vid idrottsplatsen. Örtagården trafikeras av förortslinje 32, som främst är avsedd för elevers resor till/från skolan.

Teknisk försörjning

Barkarö är anslutet till centralortens ledningsnät för vatten och avlopp. Befintliga ledningar bedömdes 2008 medge en utbyggnad om ca 250 bostäder.

Fjärrvärmenätet är utbyggt till Barkarö liksom optofibernät. Kapacitet finns för att ansluta ny bebyggelse.

Mälarenergi ansvarar för elnätet i Barkarö. Nuvarande nät klarar planerat nyttillskott.

Markägoförhållanden

Staden ägde ursprungligen ett mindre område i den östra delen av programområdet. I övrigt var marken i privat ägo. Under 2013 och 2014 har staden träffat ett markbytesavtal för del av Gotö 1:1 samt förvärvat del av Oxnö 1:2. Därigenom finns nu förutsättningar att kunna planera ny väg mellan Barkarö och Örtagården.

ARBETSFORMER

Arbetet med planprogrammet har bedrivits i projektform med deltagare från berörda förvaltningar och bolag.

Projektansvarig:

Stadsbyggnadsförvaltningen genom Ingrid Legrell Crona

För mer information om planprogrammet kontakta

Stadsbyggnadsförvaltningen, Ingrid Legrell Crona, tel 021-39 15 58